

Masarykova univerzita

Filozofická fakulta

Ústav hudební vědy

Sdružená uměnovědná studia

Veronika Šimášková

UČO : 415967

Semestrální práce

Subkultura, Le Parkour

Subkultura

Nejprve bychom si měli charakterizovat pojem kultura. Slovo, které může mít mnoho významů, v některých případech se používá i jako označení civilizace. „Kultura je komplikovaný a kontroverzní výraz, protože tento pojem nezastupuje samostatnou jednotku nezávislého objektového světa. Měli bychom jej chápat spíš jako pohyblivé označující, které dovoluje formulovat různé, odlišné a různými účely motivované promluvy o lidské činnosti.“¹

Tento pojem vznikl z latinského slova *colo*, tedy pěstuji. Dle definice Jana Jandourka je kultura „souhrn životních forem, hodnotových představ a životních podmínek obyvatel na časově a prostorově omezeném úseku. Souhrn postojů v dané společnosti, které jsou dalším generacím zprostředkovány symboly, získávají podobu v nástrojích a výrobcích a lidé si je uvědomují ve svých představách a idejích.“²

Subkultura se samozřejmě vyvinula z kultury. Její předpona „sub“ (tedy pod) již dostatečně naznačuje, že jde o jakýsi podobor kultury. Dodnes neexistuje jediná výlučně platná definice.

V roce 1947 vyjádřil Gordon zřejmě nejstarší definici tohoto pojmu: „Subkultura je pododdělení národní kultury, složené z kombinace sociálně situačních složek, jako je třídní status, etnický původ, městské nebo venkovské osídlení a náboženská příslušnost, které tvoří svou kombinací fungující jednotu, jež integračně upevňuje na ní se podílející jedince.“³

Postupně se vytvářely další charakteristiky tohoto pojmu, ať již pod záštitou sociologie, kulturních studií nebo psychologie. V sociologickém slovníku najdeme takovouto formulaci subkultury: „Kultura dílí skupiny, která se více nebo méně odlišuje od převládající, většinové a „oficiální“ kultury. Příslušníci skupiny se mohou od většiny odlišovat soc. postavením, věkem, povoláním nebo regionem (např. předměstí metropole). Škála projevů vyjadřujících distanci od převládající kultury je široká, od drobných změn až k radikálnímu popření (pak se mluví o kontrakultuře). Zcela izolovaná však s. není od dominantní kultury nikdy. Pojem s. se používá např. při zkoumání životního stylu skupin mládeže, určitých soc. a etnických vrstev, protestních hnutí, hodnotových představ delikventů.“⁴

„Subkulturu tedy tvoří skupiny lidí, kteří sdílejí zvláštní hodnoty a normy, v nichž se rozcházejí s dominantní nebo mainstreamovou společností, a které nabízejí mapy významů, díky nimž je svět pro členy subkultury srozumitelný.“⁵ Můžeme tedy říci, že je to „společenství lidí, které je charakteristické určitými znaky (hodnotami, symboly, chováním,

---

¹ BARKER, Chris. *Slovník kulturních studií*. 1.vyd. Praha: Portál, 2006. 95 s.

² JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. 1.vyd. Praha: Portál, 2001. 136 s.

³ BURYÁNEK, J. Interkulturní vzdělávání II: Projekt Varianty [online]. Praha : Člověk v tísní, 2005 [citováno 10. 3. 2010]. Dostupný z www:

<http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/09_subkultury/IKV2_09_02_charakteristika_subkultur.pdf>.

⁴ JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. 1.vyd. Praha: Portál, 2001. 243 s.

⁵ BARKER, Chris. *Slovník kulturních studií*. 1.vyd. Praha: Portál, 2006. 185 s.

zvyky, vzhledem) uvnitř širšího kulturního rámce, do něhož patří. Subkultura záměrně udržuje svou odlišnost vůči normám, z nichž některé zcela vědomě neguje.⁶

Subkulturu bychom mohli rozdělit na tři hlavní skupiny. První skupinu označíme jako sociální subkulturu, kde jde o sekundární projev patologických jevů, do této skupiny zahrnujeme např.: bezdomovce, narkomany, prostitutky aj. Druhá je označována jako subkultura módní. Především jde o módní trend, po kterém lidé touží, sdružují se do skupin, jejichž jediným cílem je odlišit se. Usilují o to, aby někam patřili a mohli zastávat vlastní názor, jako např.: Techno, Hippies, Punk a mnoho dalších. Třetí skupinu nazýváme subkulturou jinou, kam řadíme různá profesní, zájmová, náboženská či umělecká sdružení.⁷

V dnešní době je toto téma velmi aktuální a je velmi prodiskutovávané. Nejen díky tomu, že na světě existuje již nespočet subkultur, které se dále rozčleňují do užších proudů. Ale zejména proto, že většinou se jedná o generační hnutí. Subkultury jsou charakteristické pro mládež, z čehož také pojem subkultura mládeže vzniknul.

Subkultura a Le parkour

Ráda bych představila Le parkour. Nejčastěji je definován jako umění pohybu. Ve světě je tato nesportovní disciplína již poměrně známá a získává si stále větší oblíbenost. U nás, v České republice se teprve dostává pozvolna do povědomí. Mám na mysli ty jedince, které můžeme potkat například ve městě, kdy přeskakují zábradlí, šplhají po zdech a při různých dalších aktivitách, které se často zdají širší veřejnosti nepochopitelné. Někteří je mají za blázny či hazardéry se životem nebo za excentriky.

Le parkour není sport, jelikož jeho účastníci nesoutěží mezi sebou. Neexistuje zde žádná rivalita. Je to „umění pohybu překonávání překážek. Při něm jsou využívány přirozené pohyby jako běh, skákání a lezení, pomocí kterých se co nejefektivněji a nejrychleji dostává člověk z místa na místo.“⁸ Jde o zdokonalování sebe sama a to nejen po stránce fyzické, ale i po stránce psychické. „V mnohých aspektech se Parkour podobá bojovým uměním. Když se mu člověk věnuje naplno a správně, jde v podstatě o životní cestu a filozofii. Neustále překonáváme překážky, ať už psychické či fyzické.“⁹

Pokud bychom se měli zabývat tím, jestli jedinci provozující Le Parkour mohou tvořit subkulturu, jsem přesvědčena o kladné odpovědi. Nejenže se tato skupina odlišuje navenek od většiny společnosti například už jen způsobem přemístění. Ale mají i své vlastní zásady a hodnoty, které se nedají považovat za zcela totožné s hlavním proudem společnosti. „Cílem je

---

⁶http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/IKV2_09_00_subkultury.pdf

⁷Subkultury a hnutí mládeže I. Protein: Nejen internetový časopis pro YMCA v ČR [online]. 15. 1. 2006 [citováno 10. 3. 2010]. Dostupný z www:

<<http://www.ymca.cz/protein/view.php?navezclanku=&cislocclanku=2006011515>>.

⁸JOANIS. Časová osa parkourových pojmů [online]. c2. 6. 2008 [citováno 17. 2. 2010]. Dostupný z www: <http://parkour.cz/?where=show_one&data_id=178>.

⁹JOANIS. Časová osa parkourových pojmů [online]. c2. 6. 2008 [citováno 17. 2. 2010]. Dostupný z www: <http://parkour.cz/?where=show_one&data_id=178>.

být silnější, abychom byli užitečnější jak v běžném životě, tak případných extrémních situacích, které mohou nastat i v moderním světě.“¹⁰ A nejedná se jim jen o sebe, ale chtějí být připraveni pomoci i druhým. Ráda bych také připomněla, že se nejedná jen o dočasnou záležitost. Jak už napovídá jen délka samotného tréninku parkouristů, který nikdy nekončí a dle jejich filozofie je neustále, co zdokonalovat. Takže Le Parkour lze považovat za cestu na celý život.

---

¹⁰ JOANIS. Časová osa parkourových pojmů [online]. c2. 6. 2008 [citováno 17. 2. 2010]. Dostupný z www: <http://parkour.cz/?where=show_one&data_id=178>.